

Vana-Võromaa käsitöölise koostöö veebruari ümarlause kokkuvõte

Toimus 10.02.2016 *käsitüütärõn Aila man* (Näpustuudios), Võro Jüri tn 19a I korrusel kell 14-16.30

Arutelu juhatas Külli Eichenbaum Võru Instituudist.

Kohal olid:

Merike Rebane, Malle Avarmaa, Aili Põder, Liivi Liinamägi, Carmen Kungas, Karille Bergmann, Karin Kikas, Heli Viks, Kadri Võrel, Anne-Ly Kütt, Aila Kikas, Sirje Hainas, Külli Eichenbaum.

PÄEVAKORRAS:

1. Karille Bergmann tutvustab Vana-Võromaa rahvarõivaste kirjade ja mustrite andmekogu.
2. Info ja uudised:
 - käsitööliidu juhatuse koosoleku info
 - räägime *käsitüütärõ* tegemistest (ruumi kasutamine, koolitused ja meistritunnid, esitlused)
 - Uma Pido laadast
 - Uma poodist
3. Oma käsitööesemete esitlemine.

1. Karille esitus.

Karille Bergmann tutvustas Vana-Võromaa rahvarõivaste kirjade ja mustrite andmekogu, mille ta eelmise aasta lõpuks kokku kogus. Tegemist on käsitöölisele nõ oma tarbeks oleva failikoguga, mida ei panda välja avalikkusele kasutamiseks. Andmebaasi materjali saavad kasutada Vana-Võromaa käsitöölised tasuta, aga eelnevalt tuleks aeg kokku leppida.

Mis andmekogus on?

Võromaa mustrite lihtsamaks kasutamiseks on Karille läbi vaadanud enamuse raamatutes ja muudes trükistes avaldatud tekstid-pildid Vana-Võromaa rõivaesemete ning nende mustrite osas. Praeguseks on pildina (pdf formaadis) skaneeritud ümmarguselt 650 erinevat faili: pidid, kirjeldused, mustriskeemid, joonised. Selleks et vajalikke asju üles leida, on Karille teinud Exeli programmi kasutades tabelid, mille abil saab otsida nii kihelkonna kaupa kui esemete viisi. Tabelist saab näha, kust trükisest on teave pärit ning kohe saab ka liikuda skaneeritud faile vaatama (kas pilt, muster või tekst). Ja kui eseme pilt on ERM-is internetti pandud, siis on võimalik seda linki kohe ka avada ja vaadata.

Skaneeritud failide puhul on iga lehekülje allääres kirjas, kust see leht pärit on. Kasutamisel tuleb viidata just sellele allikale.

Andmekogu hoitakse Võru Instituudis ja seda saab kasutada alates märtsi keskpaigast. Kasutamise osas tekkivatele küsimustele vastavad täpsemalt Vilve või Külli.

Kogu tahame jooksvalt täiendada. Kui kellelgi on huvitavat materjali (nt oma kodu mustrijooniseid, koeskeeme, haruldasi trükiseid Võromaa käsitöö kohta) mida olete valmis teistega meie siseriingis jagama, võiks sellest teada anda Karillele.

Andmekogu on heaks alusmaterjaliks Võromaa kirjade raamatukeste tegemiseks ja tulevikus ka suure Vana-Võromaa rahvarõiva-raamatu koostamiseks.

2. Info

2.1. Sepa Mari info käsitööliidu juhatuse koosolekust:

2.1.1. Mentorkoolitusi veel hetkel tellida ei saa.

2.1.2. Käsitööpäevad toimuvad Rakveres 10.- 11. juuni, kust 20 aastat tagasi sai traditsioon alguse (üritus on ühitatud linnapäevadega). Täpsemad kokkulepped selle ürituse osas on veel sõlmimata, seega on tegemist eelifoga.

Esimesel päeval on konverents, teisel päeval käsitöölaad, kuhu on palutud osalema paikkondade esindajad, ruumi antakse kõigile võrdselt 3x3 m ja oodatakse nagu ikka - oma paigale iseloomulikku käsitööd. Juttu oli ka sellest, et paikkondlikud telgid võiksid olla ühesugused, aga kuna tegijatel on juba oma telgid, siis see ilmselt ei jää kehtima.

Kaheks päevaks tulijad peaksid juba praegu broneerima ööbimiskohad (leht ERKLi aruande vahel). Kohe kui tuleb täpsem info, saadame selle infotsõõri laiali.

Juhatuse koosolekul vaadati läbi aasta-aruanne. Aruande vahel on ka ERKLi tegevusplaani 2016. aastaks, Tasub vaadata, kas ka meie võiksime millegagi liituda.

ERKLi koduleht läheb uuendamisele, seega seal olev info on hetkel puudulik, aga midagi ikka leiab - www.folkart.ee

Vana-Võromaa kui omanäoline piirkond peaks olema käsitööpäevadel esindatud, aga täpsemad minekuga seotud asjaolud tuleb kokku leppida info täpsustudes.

2.2. Käsitöötare tegemised:

Ruumi kasutamise ja plaanitud sisutegevuse ülevaade ja arutelu:

Tänu Võru linnavalitsuse ja VOL toetusele on ruumide rendikulu mure selleks aastaks lahendatud. Suuremas ruumis paneme käima kolme tüüpi alalised tegevused, mille hinnad kujunevad nõnda:

- Ruumi kasutamine tööproovideks, tootearendusteks ehk nn inkubatsioonitegevused. Ruumi kasutamine on soovijaile tasuta, aga kindlasti tuleb täpsustada ja kokku leppida ruumi kasutamise tingimused ning ajagraafik (Vilvega või Ailaga).
- Kursused: üks õpetaja õpetab rühmale. Hind kujuneb õpetaja poolt küsitava tasu järgi (tavaliselt sisaldab see ka materjale) ning korralduskuludeks läheb igalt osalejalt 1 euro ühe päeva eest (olenemata sel päeval olnud kursuse pikkusest). Alustaks lihtsate ja 2-3 tunniga valmivate asjadega. Veebruaris nn sõbrakingi tegemine.
- Meistritunnid (nt õhtuti 1-2 tundi): tegevkäsitöölise juures saab kätt harjutada, midagi tema juhendamisel teha (kududa, heegeldada, punuda paelu, kududa vaipa või vööd). Hind 5 eurot kord. Võiks esmalt olla kahel õhtul nädalas. Tahab kõva reklaami, ilmselt FB kaudu – olnust pildid ja järgmiste kohta inf kohe välja.

Ruumi kasutamise kohta on Aila teinud tegevuste kirjapaneku tabeli.

Väiksemas ruumis jätkab vilditare.

Näpustudio lastevanemate küsitluse põhjal planeerisime esmased kursused ja infotunnid märtsi kuuks. Reklaam esitatud avaldamiseks Võru linnalehes. Samas kuulutuses reklaamime välja ka ruumide kasutusvõimaluse käsitöö tegemiseks. Vilve valmistab ette kursusi/tunde ja tema on ka info vahendaja ning kontaktisik.

Nüüd on oluline meie tegemistest hästi laialt teada anda, et info jõuaks uute huvilisteni.

Tegime küsitluse käsitööhuvi kohta avatuks laiemale avalikkusele käsitöötsõõri kodulehel.

<http://wi.ee/regionaalarengu-programm/kasitooliste-umarlaud/>

Sai tehtud ka eraldi leht käsitöötare kohta: <http://wi.ee/kasituutaro-aila-man/>

Käsitöötare reklaami on plaanis levitada töötukassa kaudu. Ja muidugi kõikvõimalikud e-kanalid. Kes aga saab ja tahab – andke oma tutvavatele teada meie käsitöötarest.

Ühise arutuse käigus pakuti välja, et huvi kasvatamiseks ja info levitamiseks võiks teha tares:käsitöövahendite ja –materjalide esitluspäevi
lõngade tutvustamine,
õmblusmasinate tutvustus
kudumismasinateel töötamise tutvustus (nt aprillis)
nt Sujuri käsitöövahendid, Maavillase lõngad ning vilditud materjal

Koolitusena või meistritunnina võiks olla nahast pastelde tegemine, karpide tegemine, nõeltehnika tutvustamine, erinevate ehete tegemine.

2.3. IV Uma pido laat

28. mail sel aastal tuleb Põlvas IV võrukeelne laulu- ja rahvapidu Uma Pido. Päeval, kui 3000 lauljat Intsikurmus õhtuseks peakontserdiks proovi teeb, toimub Põlva staadionil Uma Pido laat kohaliku kraami, laadalava ja TÖÖTUBADEGA.

Laadale müüma registreerumiseks on veel aega (aprillis avatakse kirjapanemine), aga TÖÖTOA väljapakkumisi oodatakse juba **26. veebruariks**. Töötoa tegemised peaksid haakuma Uma Pido teemaga (mets ja väelised puud) või Vana Võromaa mõne kandi käsitöö- või söögikultuuri tutvustamisega. Töötoa mõtetest palub laadatoimkond märku anda Põlva Vallavalitsuse kultuurispetsialistile (Eve Sock, tel 799 9489, 5147682, eve.sokk@polva.ee).

Ideena: metsa ja puudega seotult – kas võiks olla keegi, kes teeb puust pärleid või muid ehtedetaile – nendest saaks koha peal omale ehte kokku panna.

Pido pill on seekord ritsikpill, mille tegemise töötuba nähtavasti tuleb. Võiks mõelda, et ritsikpillile saaks kotikest meisterdada (nt kaelaskantav kotike) või karbikest teha.

Ajalehtedest korvi punumine (taaskasutus ja praktiline).

2.4. E-pood:

Plaanis on lähiajal viia uusi kaupu pildistamisele, et poe valikut täiendada. Praegu veel pole jõudnud teha poele laia reklaami, aga peatselt on see kavas. Esimesed ostud on toimunud.

3. Käsitööesemete tutvustus ja materjalide vahendus.

Karin Kikas tutvustas enda tehtud ehteid ning kõneles ka oma plaanist asuda tegelema käsitööesemete müügiga.

Liivi andis teada, et võimalik on saada suuremas koguses nahajäätmeid, mida saaks käsitöö tegemisel kasutada. Huvilised võtku ühendust Liiviga.

Järgmine kokkusaamine on 16. märtsil käsitöötarest.

Kellel on ülearu toole-taburette-pinke, siis käsitöötarre on need oodatud – istumiseks sobiva mööbliga on meil praegu veel kitsas....

Kõneldu pani kirja Külli Eichenbaum

12. veebruar 2016